

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Cap. Non debet 8. juncto cap. fin.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

permitteret: alioqui stultum esset dicere, inquit Innoc quòd hic nobilis & Titia ex dissimulatione summi Pont. perseverarent in adulterio, sive in illicito concubitu. Aliter verò, ubi tacitè dissimulat; nam hac specie non censetur dispensare,

ut in d. c. Cum jam dudum, etiam si aliàs scandalum subesset, si contra fieret, per text. in c. 2. inf. De novi operis nuntiat. Nota tamen ex hoc textu ob grave scandalum evitandum, tamquam ex legitima causa, posse dispensare S. Pontificem.

In Cap. Tua nos 7.

Hoc Cap. docetur, in recensendis gradibus cognationum incipiendum esse à stipite, id est, à communi parente, in quem uterque contrahentium pari gradu vel inæquali

concurrit sursum versus, vel etiam à fratribus, qui à communi parente descendunt. Quod ad cap. sequens latius explicabitur.

In Cap. Non debet 8. juncto cap. fin.

SUMMARI A.

1. Consanguinitatis & affinitatis gradus quoad matrimonii contractum cur abrogati?
2. Affinitas quando contrahatur.
3. Affinitatis genera que.
4. Gradus consanguinitatis & affinitatis triplices.
5. Gradus qui & unde dicti.
6. Inter ascendentes & descendentes computatio eadem utroque jure.
7. Diversitas est in transversalibus, ejusque ratio.
8. Intellectus can. l. xxxv. q. 5.
9. Matrimonii prohibitio inter consanguineos & affines: ad quorum gradum teneat, & cur ea in re variatum.
10. Prohibitionis ratio.
11. Prohibitio illa cur ad quartum gradum redacta.
12. Graduum cognoscendorum ratio.
13. Pœna incestuorum nuptiarum jure civili inducta an & jure Canonum obtineant.

Hoc Cap. celebre & singulare est, teste Panoimit. hic, editum ab Innoc. III. in generali Concil. Lateranensi, quo abrogat duo posteriora affinitatis genera: item tres posteriores gradus consanguinitatis & affinitatis, in quibus secundum veteres Canones interdictum est matrimonium. Initio autem hujus abrogationis causa hæc redditur, quòd tempus nonnumquam efficiat, ut ea, quæ pro salute & utilitate Reipublicæ antè constituta fuerant, postea mutato rerum statu, expediat novà lege latâ immutari, text. hic & in c. fin. in pr. De sentent. excom. lib. 6. & in can. fin. dist. 14. Quippe lex temporari accommo-

dauda est, can. Erit autem lex dist. 4. nam discretè inquit textus noster, quod ipse Deus ex his, quæ in veteri Testamento statuerat, nonnulla mutaverit in novo. Quod certè non ideo accidit, quòd prior lex, quæ per posteriorem sublata est, rationabilis non fuerit, sed quòd natura & mores hominum eò devenerint, ut antiquâ lege amplius uti non possint. Unde cum tempore Concilii Lateranensis, ex quo hoc cap. desumptum est, corruptior esset natura hominum, quam priori sæculo, factum est, ut posteriora duo affinitatis genera, & tres posteriores gradus consanguinitatis & affinitatis à veteribus Canonibus introducta per hunc textum nostrum antiquata sint, elegant textus in can. Fraternalitatis dist. 34. Cæterum quæ affinitatis genera sint hic dispiciamus.

Meminisse autem oportet, affinitatem tunc contrahi, quando una familia ad alterius familiæ suam accedit, sive per legitimum concubitum, ut in matrimonio, sive per illegitimum, ut in quavis alia conjunctione extra matrimonium, per text. in c. Quod super sup. hoc eod. tit. c. Discretionem 6. & c. penult. sup. De eo qui cognovit consang. uxoris sue. Non quidem quòd omnes persone utriusque familiæ inter se affines sint, sed quòd vir tantummodò fiat affinis cognatis mulieris, & eò contra mulier fiat affinis cognatis ipsius viri, si c. Quod super, & ibi latius dixi. Conjuage quæ dicta sunt sup. eod. ad Rubr. hujus tit.

Ut autem genera affinitatis inter se dignoscantur, constituimus fratrem vel alium cognatum meum duxisse Titiam in uxorem suam: hæc Titia dicitur mihi affinis in primo affinitatis genere, eò quòd sanguini meo immediate juncta sit

fit per fratrem vel consanguineum meum. Quod si mortuo fratre sive consanguineo, eadem Titia iterum nupsit, hic secundus maritus Titiz, est mihi in secundo affinitatis genere, quia mihi jungitur per eum, ideo quod is per eandem Titiam priorē affinem meam mihi ita conjunctus sit. Sin Titia mortuā secundus hic maritus alteram uxorem duxerit, hæc uxor erit mihi affinis in tertio affinitatis genere, quia mihi jungitur per eum, qui secundo affinitatis gradu mihi junctus est. Nam copula addita copulæ efficit hæc diversa affinitatis genera, propter commixtionem carnis, quæ inter se unum corpus fiunt, sed alter altero conjunctus. Quare eadem supputandi ratio est & ex parte Titiz uxoris fratris vel consanguinei mei, ubi scilicet eā mortuā frater vel consanguineus meus alteram uxorem duxit, & hæc frater vel consanguineus defuncto, rursus alteri viro nupsit. Nam & hic triplex genus affinitatis est, propter diversam inter se copulam sive commixtionem corporum.

Igitur inter hos affines matrimonium interdicitur erat jure antiquorum Canonum, *can. 1. §. 1. hoc quoque & can. fin. xxxv. quasi. 3.* Hodie verò duo posteriora affinitatis genera sunt abrogata, per textum hunc nostrum. Ita quod hodierno jure legitime consistat matrimonium inter sororem meam, & secundum maritum uxoris fratris mei demortui; item inter me & secundam uxorem ejus, qui antea cum amita vel cognata mea matrimonium contraxit; quia utraque uxor non primo sed secundo affinitatis genere mihi conjuncta est.

Idque multò magis obtinet, si inter me & cognatos istius uxoris de matrimonio contentio est, aut etiam de liberis ex secunda uxore natis, cum hi ulteriore gradu affinitatis à me distent, *textus hic in pr. vers. Cum ergo prohibitiones.*

Nec movet, quod & in secundo & tertio affinitatis genere una caro interveniat. Etenim si uxor & frater meus propter commixtionem una caro fiunt, consequens est, ut secundus uxoris maritus propter copulam eum eadem conjungatur sanguini fratris mei, & subsequenter meo sanguini propter communionem ejusdem. Non, inquam, movet, quia conjunctio corporum secundi & tertii matrimonii non propriè affinitatem constituunt, sed potius justitiam publicæ honestatis inducunt, quod scilicet indecens videatur, eum vel eam, qui quæ prioris matrimonii conjugii superstiti conjunctus est, eo mortuo contra-

here cum consanguineis primi conjugis mortui, *d. can. fin. xxxv. quasi. 1.* Et verò si propriè affinitas esset, major diceretur ea inter duos fratres vel sorores, vel inter patrem & filium cum matre & filia alterius familiæ, ob similem conjunctionem corporum: inter quos tamen nulla est affinitas, cum legitime inter se copulentur, *per text. in cap. Quod super §. Et ibi latius dixi sup. eod.*

Quoad gradus consanguinitatis & affinitatis, triplex in his ordo constituitur. Aut enim sunt superioris ordinis, aut inferioris, aut ex transverso sive ex latere venientes. Superioris ordinis sunt patentes: inferioris liberi eorum: ex transverso sive ex latere fratres & sorores, liberi que eorum inter se. Qui omnes inter se certis gradibus distinguuntur, *can. 2. cum seqq. xxxv. quasi. §. 1. 1. & seqq. D. De gradib. & affinit. Et sic Insti. De grad. cogn.*

Gradus autem dicti sunt à similitudine scalarum, locorumve proclivium, quos ita ingredi-mur, ut à proximo in proximum, id est, in eum, qui quasi ex eo nascitur, transeamus. Ita Paulus in *l. Jurisconsultus §. gradus D. d. tit. De gradib. & affinit.* Verbi gratia, à patre & matre transimus in avam & aviam, & ab his in proavum & proaviam, & sic deinceps in cæteros superiores. Similiter à patre & matre in filios & filias, post in nepotes & nepotes, & ita consequenter in reliquos inferiores descendentes. In collateralibus, sive ex latere venientibus idem ascensus & descensus retineatur, atque hæc omnia quibusdam quasi gradibus.

Ut autem hi gradus explicatius inter se discernantur; Ex ascendentibus sursum versus primum gradum constituunt pater & mater; secundum avus & avia; tertium proavus & proavia; quartum abavus & abavia, & sic deinceps. Ex descendentibus deorsum versus primum gradum efficiunt filius & filia; secundum nepos & neptis; tertium pronepos & proneptis, & ita subsequenter. Et hæc subductio in gradibus ascendentium & descendentium utroque jure recepta est, ut videre est sub *tit. Insti. De gradib. cognat. in l. 1. & in l. Jurisconsultus 10 §. primo gradu D. De gradib. & affinit. d. can. 2. cum seq. xxxv. quasi. §. 1.*

At in transversalibus sive ex latere venientibus in graduum supputatione dissensio est inter jus Civile & Canonicum. Etenim jus Civile primum gradum non collocat, sed à secundo gradu incipit, in quo constituit fratrem & sororem; in tertio fratris & sororis filium & filiam; in quarto nepotem & neptem, & sic ex ordine descendendo, *jura allegatis iuribus.* Jus verò Canonicum

primum gradum habet, in eoque reponit fratrem & sororem; in secundo eorum filium & filiam, & ita deinceps, *can. Ad sedem, can. Parentela cum can. seq. xxxv. quast. 5.*

Diverſitatis ratio est inter utrumque; jus, quod jus Canonicum in recensendis gradibus habeat rationem matrimonii, cuius contrahendi causa prima dici posset inter fratrem & sororem, quem admodum in principio orbis conditi sunt inter filios & filias Adami & Evæ primorum parentum nostrorum: quamvis hodie eo jure non utamur, sicut latius dixi *ad c. 3. sup. eod.* Secunda inter fratris & sororis filios, & sic subsequenter, *d. can. Ad sedem & d. c. Parentela.* At jus civile in constituendis gradibus nullam aut vix habet rationem matrimonii inter collaterales, cum eo jure recte inter se conjungantur duorum fratrum & sororum liberi, vel fratris & sororis, *§. duorum Instit. De nupt. & l. 3. D. De ritu nupt.* Sed solummodo videtur habere rationem successionis hæreditariæ, quo scilicet modo ex collateralibus alter alteri succedat ab intestato, *d. can. Ad sedem.* In qua ideo incipit à secundo gradu, quod, mortuo fratre vel sorore, primum omnium ad ejus hæreditatem vocentur pater & mater, ac proinde hi primum gradum in succedendo occupant. Post hos vocantur frater & soror, *d. l. Juriconsultus 10. §. nam quoties, vers. idem faciendum D. De gradib. & affin. §. repetitis Instit. De servit. cognat.* Idque ante Novellas à Justiniano editas. Nam in Novella 118 *De hæred. ab intest. venient.* vocantur frater & soror utrimque conjuncti in hæreditatem defuncti unâ cum parentibus, & sic permixtim hodie frater & soror primum gradum cum parentibus suis constituent.

Non obstat textus in *can. 1. xxxv. quast. 1.* quo ab Isidoro primo gradu numerantur fratris & sororis filii, secundo nepos & neptis, tertio per nepos & proneptis: omissis fratre & sorore, quos truncum sive stipitem esse vult. Sed excusat eum, ejusque similes Alexander summus Pont. in *d. can. Ad sedem §. sunt enim quidam xxxv. quast. 5.* quod licet hi varient in numero graduum, tamen in sententia cum aliis recte conveniant. Nam enim à filiis fratris & sororis incipiunt, eo citius cessant in enumeratione graduum prohibitorum, videlicet in sexto gradu. Igitur sive à fratre & sorore initium sumatur, tamquam à primo gradu & ad septimum usque gradum deveniatur, quo secundum antiquos Canones interdictum est matrimonium, *can. Nullum & can. De consanguinitate*

xxxv. quast. 2. 2. sive incipiatur à filiis fratris & sororis, tamen res in idem recidit, cum hæc prohibitio sextum gradum non excedat. Ita fit, quod etsi frater & soror ab Isidoro & aliis omissantur, nihilominus hi gradum re ipsa constituent. Idem retinendum est, si quis hodie (quo matrimonii prohibitio coarctata est ad quartum usque gradum, juxta textum nostrum) velit incipere non à fratre & sorore, sed à filiis fratris & sororis; nam eo citius desistet, videlicet in tertio gradu. Sed melius est incipere à fratre & sorore, prout ante dictum est, vel saltem à communi parente, *c. Tua 7. sup. eod.* qui tamen nullum gradum efficit, sed est tantummodo radix, sive truncus, unde gradus nascuntur.

Cæterum ad textum nostrum propius redeundo, quo inter consanguineos & affines matrimonii prohibitio ad quartum usque gradum redacta est: sciendum est, primò omnium à Fabiano summo Pont. circa annum Domini 239. sancitum fuisse, ne qui omnino matrimonium contraherent in tertio consanguinitatis vel affinitatis gradu; similiter nec in quarto gradu. At tamen si in quarto gradu contractum fuerit, censet minimum ob hoc matrimonium dissolvendum esse, *text. est in d. can. De propinquis xxv. quast. 2.* Post quem Julius I. anno Domini 337. aut circiter hanc prohibitionem matrimonii produxit usque ad septimum gradum, *can. Nullum & can. Equaliter & quast. 2.* donec ad Innocentium III. devenit, qui anno salutis 1215. in generali Concilio Lateranensi prohibitionem hanc ad quartum gradum revocavit; ita tamen, quod nullum inter consanguineos & affines ad quartum usque gradum possit consistere matrimonium, *text. hic incip. Non debet.* Quo jure hodie utimur, nisi quod Concilium Tridentinum illud singulare induxerit, quoad affinitatem ex fornicatione proveniente, ut hæc secundum gradum non excedat, *Sess. 24. c. 4. in decreto de reformat. matrim.* Igitur qui primis quatuor gradibus se mutuo non attingunt, recte inter se contrahunt matrimonium. Idem est, si unus in quinto vel ulteriore gradu sit, alter in quarto, tertio, secundo, vel etiam primo; eo quod is, qui quinto gradu vel remotiori est, trahat ad se viciniorem stipitem, & in eodem secum gradu collocet, in favorem matrimonii, *c. fin. inf. eod.*

Hujus autem prohibitionis inter cognatos & affines rationem hanc reddit D. Augustinus in *can. 1. xxxv. quast. 1.* ut matrimonium hac ratione esset seminarium quoddam charitatis sive amicitie

zix cum extraneis hominibus. Quippe per matrimonium conjunguntur & colligantur animi hominum novo quodam necessitudinis vinculo: qui fructus Reipublicæ facile interiret, si promiscuè inter cognatos & affines matrimonium permetteretur. Quis enim ignorat, naturâ nos magis propendere in conjunctiores nobis, quàm in extraneos?

Quod verò primum à Fabiano S. Pont. matrimonium inter consanguineos & affines tantummodò ad quartum gradum, & non ultra interdiciendum fuerit, puto id temporì tribuendum esse, quo rarior erat Christianorum numerus, veluti sub Maximino & Gordiano Imperatoribus Ethnicis, ut scilicet eo faciliùs Christiani inter se possent inire matrimonium. At cum tempore Lucii I. qui vixit sub Constantino Imp. Christiani in immensum aucti essent, ideo hæc prohibitio ad septimum usque gradum rectius producta fuit, ut ita præsentius esset remedium ad devinciendos inter se diversorum hominum animos, uti ex D. Augustino jam ante diximus. Sed cur præcisè ad septimum gradum, & non ultra? quamvis responderi possit, illud arbitrarium fuisse legislatori, id est, ei, qui hunc canonem tulit, ut pro arbitrio suo ita statuerit; tamen in promptu ratio est, quòd putetur virtus sanguinis ipsius stipitis in descendantibus tot generationibus deficere & extingui. Unde meritò permittitur in octavo gradu idem sanguis restitui per matrimonium, *can. Ad sedem vers. isti enim qui numerandi initium xxxv. quest. 5. Et can. in ead. quest. 4.*

11 Hic objicies: cur igitur per hunc textum nostrum abrogati & detracti sunt tres posteriores gradus, videlicet, quintus, sextus, & septimus? Hujus rei causam rejicit textus noster in imbecillitatem humanæ naturæ, dum inquit, in ulterioribus gradibus jam non posse absque gravi dispendio hujusmodi prohibitionem generaliter observari. Igitur incontinentia hominum suavit, ut à septem illis gradibus discederetur, & coarctaretur prohibitio ad quartum tantummodò gradum. Est enim lex accommodanda temporì, *can. Erit autem lex distincta. 4.* Quòd pertinet illud Pelagii summi Pont. Defectus, inquit, nostrorum temporum, quibus non solum merita, sed corpora ipsa hominum defecerunt, distinctionis illius non patitur in omnibus manere censuram, *textus est in can. Fraternitatis dist. 34.*

Quod autem additur in textu nostro, ideo ad

quartum gradum prohibitionem hanc redactam esse, quòd *quatuor sint humores in corpore*, non concludens ratio est, cum & semper iidem humores fuerint in corpore humano, *cap. In quodam 8. in fine sup. De celebrat. Miss.* sed motiva & planè physica est, sicut explicat D. Thom. in IV. *Sentent. dist. 4. quest. 1. artic. 4. in respons. Et Bellarm. de matrim. Sacram. cap. 29. in fine.*

Ad cognoscendum autem, quoto quis gradu distet à suo consanguineo, ante omnia investigandum est, in quem tamquam communem parentem uterque concurrat. Quo invento, incipiat ab utroque, si æquales gradus sint, vel à remotiori, si in gradu sint inæquali; qui hic proximorem stipiti ad se trahit favore matrimonii, ut ante dictum est. Deinde ab hoc gradu, qui proximus est, transitus fiat in proximum gradum ascendendo, & sic consequenter per singulos gradus proximum semper numerando, donec ad communem parentem deveniatur. Qui tamen parens gradum non facit, sed suus filius & filia primum gradum constituunt, deinde secundum horum filius & filia, donec ita descendendo redeatur ad eos, de quorum conjunctione agitur, sicut latius videre est in arbore consanguinitatis, quæ vulgò in impressis libris circumfertur.

Eadem observanda sunt quoad affines in subductione graduum. Nam cum maritus una caro sit cum uxore sua, propter commixtionem corporum, rectè sequitur, sororem uxoris esse marito in primo affinitatis gradu; filiam verò uxoris ex alio scilicet viro conceptam, vel filiam sororis uxoris marito esse in secundo affinitatis gradu, & consequenter neprem in tertio gradu, atque ita subsequenter. Eadem ratione uxor fratris vel alterius consanguinei mei eodem mihi gradu est, quo frater vel consanguineus, *can. Porro xxxv. q. 5.*

Hic generaliter meminisse oportet, quòd supra passim diximus, in descendentibus lineam filium & filiam facere primum gradum, nepotem & neprem secundum & c. item in collateralibus fratrem & sororem primum, & eorum filios & filias secundum gradum; id verum esse, sive unus tantum filius sit, sive filia, nepos vel neptis, frater vel soror, sive etiam in eodem gradu plures simul personæ, veluti plures filii, plures filix, plures fratres, plures sorores, nepotes, vel neptes. Nam ob id non multiplicantur gradus, quòd plures personæ in eodem gradu sint, neque idcirco diminuuntur, si forte una tantum persona sit in gra-

du; cum gradus ex varia generatione anius ex altero metiamur & æstimemus.

In fine textus nostri irritatur omninò matrimonium intra quartum consanguinitatis & affinitatis gradum contractum, ad eò ut diuturnitate temporis hujusmodi matrimonium defendi non possit. Quippe diuturnitas temporis, inquit, non minuit peccatum, sed auget; tantoque sunt graviora crimina, quanto diutius infelicem animam detinent alligatam. Quæ ratio ad similes casus, ubi peccatum vertitur, pertrahenda & accommodanda est, ut *viderelatus est cap. Non satis cum cap. seq. inf. De Simonia, facit cap. ult. sup. De consuetud.*

Cæterum cum supra annotaverimus differentiam inter jus civile & Canonicum, quòd illud in consanguineis & affinibus collateralibus non ad tot gradus matrimonium prohibeat, imò præter fratrem, sororem & ejusdem filiam indistinctè in reliquis permittat matrimonium, §. *duorum Instit. De nupt.* Jus verò Canonicum quatuor priores gradus prohibeat, per hunc text. nostr. incidit hinc elegans questio, an pœnæ, quæ contra incestas nuptias contrahentes à jure Civili inductæ sunt, ut est confiscatio bonorum, & exilium, & si vilis persona sit, etiam corporis castigatio, juxta *Novel. 12. de incestu & nefar. nupt. & Auth. Incestus C. De incestis & inuis. nupt.* habeant locum in incestis nuptiis de jure Canonico? Jus autem civile vocat incestas nuptias, quæ inter ascendentes & descendentes, vel inter fratrem & sororem, vel ejus filiam contractæ sunt, *text. in l. fin. D. De rit. nupt. §. ergo Instit. De nupt. & in l. si adulterium cum supra 38. in pr. & §. 1. D. Ad L. lul. de adult.* Jus verò Canonicum vocat nuptias incestas quæ in quarto gradu inter consanguineos & affines contrahuntur; *can. Erit autem lex §. incestus xxxvi. quest. 1. Covarr. in 4. Decretal. part. 2. cap. 6. §. 8. in princ.*

Sunt in hac quæstione, qui putant, eandem pœnam locum habere etiam quoad incestum de jure Canonico, cum Novella illa ad Canones quoque transferenda sit. Atque hujus sententiæ est *Did. Covarr. jam allegato loco num. 30.* ubi & *et Decio testatur hanc esse communem opinionem, quam & probare videtur Joann. Bernard. Diaz in pract. crim. Canon. c. 58. §. incestus* At alii rectius contrarium sentiunt, ut scilicet dicta pœna locum non habeat, nisi in incestis nuptiis de jure Civili. Ita post Calderinum Dominicus Geminianus *con. fil. 71. Alciatus ad cap. Cum contingat §. 4. sup. De jur. jur.* Et hanc contrariam opinionem communior, probabilior, & magis consonam veritati testatur ex *Follerio Julius Clarus in §. Incestus nu. 3.* quam & ipse ibidem sequitur; nisi (inquit) contrariâ consuetudine, quæ est optima legum interpret. aliud obtineat. Cujus ratio non ea est, quam comminiscitur *Alciat. jam d. loco*, quòd videlicet tempore illius *Novellæ 12.* nondum erat conditum jus Canonicum, quòd falsum esse ex *Fabiano S. Pont. probavimus*; sed quòd de jure naturali non sit prohibitum matrimonium inter filios fratrum & sororum, qui jure Canonico sunt in secundo gradu, ac proinde hi contrahentes pœnam juris Civilis, quæ de nefariis nuptiis constituta est, non incurrunt, *argum. l. Gracchus 4. C. Ad L. lul. de adult.* Et sanè iniquum esset, pœnam juris Civilis ad ejusdem juris constitutiones accommodatas, ad alios casus velle traducere, contra *cap. In pœnis & cap. Oidia De R. 1. in 6. & l. Interpretatione D. De legib.* Et hæc eadem observanda sunt in incestu simplici, ut, si de huius pœnâ quæritur in foro Civili, ea non exigatur secundum præscriptum Juris Canonici, sed Civilis. Etiam si *Covarr. & si qui alii sunt, his refragentur, sed absque textu & ratione.*

IN TIT. XV. DE FRIGIDIS ET MALEFICIATIS, ET IMPOTENTIA COEUNDI.

SUMMARIÆ.

1. *Frigidi & maleficiati qui dicantur.*
2. *Matrimonium cur tales frustra contrahant.*

Hoc Tit. aliæ recensentur personæ, inter quas matrimonium consistere non potest, ut sunt frigidi, maleficiati, aut aliter impotentes ad coeundum.

Frigidi hoc loco dicuntur, qui naturali frigiditate ita constantur, ut mulieri commulceri non possint. Maleficiati, qui improbi hominis veneficio sive fascinatione constructi idem naturæ officium exercere non possunt. Aliter verò impotentes sunt mulieres ita obstructæ, quòd virum admittere non possunt. Item impuberes, spadones, castrati, & quibus virilia præcisa sunt.

Hic.